

תכנית קורסים - שנה א-תש"ף

שורשי הטיפול הפסיכואנליטי - פרויד ד"ר שרון שטרית

פרויד מגלה, ממשיג ובונה תיאוריה על נפש האדם. בסמינר, נכיר את הנפש על פי פרויד - מה המבנים המאפיינים אותה, העקרונות המנהלים אותה, הכוחות הפועלים בה וכו'. בהקשר זה נדבר על מושגים כמו עיקרון המציאות ועיקרון העונג, דחף החיים ודחף המוות, נרקיסיזם ראשוני ועוד. כמו כן, מתוך הקריאה בכתביו של פרויד ננסח את מאפייניה הייחודיים של ההקשבה הפסיכואנליטית והטיפול הפסיכואנליטי. נעקוב אחר האופן בו פרויד מנסח את התנאים המאפשרים הקשבה ללא מודע, נדון במושגים כמו הקשב המרחף וכלל האסוציאציות החופשיות. נכיר את סימני ההיכר של הלא מודע, כיצד הוא מתגלה ומהם חוקי השפה שלו. נדון במושגים בסיסיים כמו העברה, פירוש, סימפטום working through, ונרקיסיזם. הקורס ינוע בין התיאוריה לפרקטיקה, אופן זה של למידה יאפשר היכרות חיה עם המושגים התאורטיים ויאפשר לראות עד כמה רלוונטיים הטקסטים הפרוידיאנים להקשבה הפסיכואנליטית העכשווית.

יסודות הטיפול הפסיכואנליטי הדס רייזפלד עינת

הקורס יעסוק באבני היסוד של הטיפול הפסיכואנליטי כפי שנוסחו ע"י זיגמונד פרויד לפני כמאה שנה, תוך התחקות אחר התפתחויות בכתביה הפסיכואנליטית שלאחריו (אוגדן, קולטארט, בולס, ג'וזף, קינדודז, בס, קרפי, סטיינר ובריטון ומיטשל). נכיר מושגים מרכזיים כמו הלא מודע וביטוייו (אסוציאציות חופשיות, חלומות), עמדה טיפולית, סטיינג וחזרה טיפולי, העברה והעברה נגדית, פירוש, ועוד. נתבונן במושגים הללו מתוך זיקה אל הקליניקה ואל חדר הטיפול, ונחשוב על שאלות וסוגיות עמן אנו מתמודדים בעבודתנו הטיפולית.

התפתחות מחשבת קליין הוגו גולדיוק

הסמינר יתמקד בתרומתה של קליין לפיתוח ולהעמקה של רעיונות פרוידיאניים, ובכמה ממחשבותיה המקוריות. בין היתר, נדון במושגים כגון: העמדות והתנועה ביניהן, הזדהות השלכתית והשפעתה על הבנת תהליכי העברה והעברה הנגדית, אבל, הסמלה ויצירת מרחב נפשי, דחפים ואובייקטים, מצבים נפשיים ראשוניים וטרומם מילוליים. בהתאם למסורת הקלייניאנית, הדיון ילווה בחומר קליני וביישומן של ההמשגות התיאורטיות לעבודה הקלינית.

מלאני קליין וממשיכה — יסודות הטכניקה הטיפולית חמוטל ענר ברוק

בקורס נלמד על האופן בו התאוריה הקלייניאנית מיושמת בעבודה הטיפולית. נראה כיצד הטכניקה, שהלכה והתפתחה במהלך השנים, מקנה כלים להפיכת הלא מודע למודע, ומאפשרת תובנה ופירוש היכולים לעשות שינוי בעוצמות החרדה ובתפיסות המוטעות של המטופל, ולקדם שינוי נפשי. בכתביה של קליין ושל ממשיכה קיים דגש קליני משמעותי - במאמרים ישנם תיאורי מקרה מפורטים, המעגנים את החשיבה התיאורטית. נקרא מאמרים קליניים של מלאני קליין, בטי ג'וזף, חנה סגל, ג'ון שטיינר, אירמה ברנמן-פיק, ואחרים. דרכם נלמד על האופן בו המושגים הבסיסיים בתאוריה הקלייניאנית (כגון פירושי העברה ככלי מרכזי בעבודה, הבנת ההעברה כסיטואציה טוטאלית, הפנטזיה הלא מודעת, אובייקטים מופנמים, הזדהות השלכתית, קנאה וצרות עין) באים לידי ביטוי חי בטיפול. נשתמש בדוגמאות קליניות שיביאו המשתתפים על מנת לתרגל ביחד את העבודה עם פוקוס על העברה והעברה-הנגדית כמקור המרכזי לאינפורמציה על המטופל.